

3:e sönd. efter trefaldighet.

Predikan i Osby kyrka, 12 juni 2005

Luk 15:11-32

Han sade: "En man hade två söner. **12**Den yngste sade till fadern: 'Far, ge mig den del av förmögenheten som skall bli min.' Då skiftade fadern sin egendom mellan dem. **13**Några dagar senare hade den yngste sonen sålt allt han ägde och gav sig i väg till ett främmande land, och där slösade han bort sin förmögenhet på ett liv i utsvävningar. **14**När han hade gjort av med allt blev det svår hungersnöd i landet, och han började lida nöd. **15**Han gick och tog tjänst hos en välbärgad man i det landet, och denne skickade ut honom på sina ägor för att vakta svin. **16**Han hade gärna velat äta sig mätt på fröskidorna som svinen åt, men ingen lät honom få något. **17**Då kom han till besinning och tänkte: 'Hur många daglönare hos min far har inte mat i överflöd, och här svälter jag ihjäl. **18**Jag ger mig av hem till min far och säger till honom: Far, jag har syndat mot himlen och mot dig. **19**Jag är inte längre värd att kallas din son. Låt mig få gå som en av dina daglönare.' **20**Och han gav sig av hem till sin far. Redan på långt håll fick fadern syn på honom. Han fylldes av medlidande och sprang emot honom och omfamnade och kysste honom. **21**Sonen sade: 'Far, jag har syndat mot himlen och mot dig, jag är inte längre värd att kallas din son.' **22**Men fadern sade till sina tjänare: 'Skynda er att ta fram min finaste dräkt och klä honom i den, och sätt en ring på hans hand och skor på hans fötter. **23**Och hämta gödkalven och slakta den, så skall vi äta och hålla fest. **24**Min son var död och lever igen, han var förlorad och är återfunnen.' Och festen började. **25**Men den äldste sonen var ute på fälten. När han på vägen hem närmade sig huset hörde han musik och dans. **26**Han kallade på en av tjänarna och frågade vad som stod på. **27**Tjänaren svarade: 'Din bror har kommit hem, och din far har låtit slakta gödkalven därför att han har fått tillbaka honom välbehållen.' **28**Då blev han arg och ville inte gå in. Fadern kom ut och försökte tala honom till rätta, **29**men han svarade: 'Här har jag tjänat dig i alla dessa år och aldrig överträtt något av dina bud, och mig har du aldrig gett ens en killing att festa på med mina vänner. **30**Men när han kommer hem, din son som har levt upp din egendom tillsammans med horor, då slaktar du gödkalven.' **31**Fadern sade till honom: 'Mitt barn, du är alltid hos mig, och allt mitt är ditt. **32**Men nu måste vi hålla fest och vara glada, för din bror var död och lever igen, han var förlorad och är återfunnen.' "

Förra veckan så ställdes Annika Östberg inför kriminalvårdsnämnden i Kalifornien med sin önskan om att få sitt fängelsestraff tidsbestämt. Med på mötet var Tara Salizzone, dotter till den polisman som mördades av

Annika Östbergs dåvarande pojkvän för 24 år sedan. Annika fick livstid för medhjälp till mord.

Och förra veckan så fick hon på nytt avslag på sin ansökan om nåd, till stor del beroende på de anhörigas ovilja att försonas med henne. Tara Salizzone visade starka känslor i rätten och krävde att Annika ska sitta i fängelse tills hon dör. Hon har redan suttit inne i 24 år men allt talar för att det blir minst 30.

Kriminalvårdsnämnden gick på den anhörigas önskan. Hade Tara Salizzone visat upp en försonligare attityd så är det högst sannolikt att Östberg hade fått sin önskan bifallen. Men en sådan attityd hade inte Tara. Vid ett tillfälle så vände hon sig till Annika med orden: "Jag hoppas att du dör i fängelset. Jag hatar dig".

Utan att på något sätt förringa den smärta och förtvivlan som man måste känna efter att ha fått sin far mördad vill jag ändå ställa frågan: vilken av dessa två: Annika Östberg eller Tara Salizzone är den störste fången? Vem av dem är egentligen den mest fängslade?

Annika Östberg sitter i ett fängelse gjort av stål och betong. Tara Salizzone sitter i ett fängelse gjord av sin egen bitterhet. Hon är insnärjd av hat och oförsonlighet, fångad av det förflutna, oförmögen att förlåta och gå vidare. Och hon kommer aldrig någonsin att bli fri förrän den dag då hon vänder sig mot Annika och säger: "Jag förlåter dig" istället för "Jag hatar dig."

Annika Östberg är en Guds förlorade dotter som hittat hem igen. Som ung levde hon ett kringflackande liv, beroende av droger. Så småningom skulle hon inleda ett förhållande med Robert Collins, en kriminellt belastad man, som slutade med den olycksaliga dödsjutningen av Taras far.

Men fängelset blev på ett paradoxalt sätt Annikas räddning. Här fick hon ordning på sitt liv, blev fri från sina droger och här kom hon, genom fängelseprästen, till tro på Gud. Sedan 10 år tillbaka så är Annika en bekännande kristen. Det är inte så svårt att se likheter mellan henne och den förlorade sonen i evangeliet.

Men det fanns ju en son till i liknelsen. Han som stannade hemma hos sin far. Som aldrig hade betett sig som sin yngre bror: festat och slösat med andras pengar. Utan varit skötsam och rekorderlig. Hur betedde han sig när hans yngre bror kom hem? Ja, glad blev han inte, han kunde inte känna någon glädje över hans återkomst, han kände bara ilska över att hans far var så generös mot honom och lät nåd gå före rätt.

Det är lätt för oss att låta våra sympatier gå åt den yngre broderns håll. Men han befinner sig egentligen i en lättare situation. Det är så uppenbart att han betett sig illa, så uppenbart att inte ens han själv kan blunda för det. Det förenklar saken för honom, det finns ju bara en sak att göra: att gå hem till sin far och kasta sig ned och be om nåd.

Det är annorlunda för den äldre brodern. Som skött sig och aldrig gjort någon förnär. Som vant sig så vid sin fars goda att han knappt lägger märke till det. "Allt mitt är ditt" säger fadern till honom, ändå jublar han

inte av glädje. Och eftersom han själv inte kan ta till sig det goda som hans far erbjuder honom så ser han med missunnsamhet när han är god mot andra.

Den äldre brodern vill bara ha det som han själv förtjänat, han vill inte ha något gratis, något av nåd. Därför unnar han ingen annan något av nåd heller.

Tara Salizzone har säker gjort mycket gott i sitt liv. Hon har säkert varit skötsam och som polis tagit hand om många människor. Men liksom den äldre brodern så anser hon att alla ska få det som de har förtjänat, nåd existerar inte i hennes värld.

När man läser liknelsen om den förlorade sonen, som den populärt kallas, så kan man fråga sig vem som egentligen är den som är förlorad. Han som lämnade hemmet eller han som stannade. Han som stannade hade ju ändå lika stort avstånd till fadern, trots att han var hemma. Men han förstod det inte, han begrep inte att han faktiskt inte hade någon relation till honom, även om han såg honom varje dag.

Det är ju så att den vanlige hyggliche människan, som inte är sämre än någon annan, har svårare att se sitt behov av frälsning, och då blir ju nåden också något onödigt.

Men nåden är ändå lika nödvändig för den äldre brodern. Allt han var och ägde hade han fått av fadern, men han såg det inte så, han tyckte att han förtjänat alltihop.

De många skillnaderna mellan de bägge sönerna blir till slut en enda: den ene såg hur beroende han var av nåden, den andre insåg inte sitt beroende av nåden.

Vem är du av dessa två? Är du den hemmavarande sonen som samtidigt ändå är frånvarande? Som alltid har skött sig och därför inte ser något behov av nåd.

Eller är du den som inser att allt du äger, allt du har, ja allt du Är, egentligen är Guds. Allt mitt är ditt, säger Fadern till dig. Allt som vi har är av nåd. En sådan insikt är det första steget för att kunna släppa taget om hat och bitterhet och försonas med våra medmänniskor. Allt som vi har är av nåd. Därför kan vi glädja oss lika mycket när vi ser Guds godhet mot någon annan som om det gällde oss själv.